

Raport w sprawie oceny stanu przestrzegania przepisów dotyczących substancji kontrolowanych w woj. świętokrzyskim za rok 2008

Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Kielcach przedstawia raport – zestawienie kontroli, za rok 2008, w sprawie oceny stanu przestrzegania przepisów dotyczących **substancji zubażających warstwę ozonową (SZWO)** – tzw. **substancji kontrolowanych**. Przeprowadzone kontrole przez WIOŚ swym zakresem obejmowały zagadnienia związane z używaniem przez podmioty na terenie województwa świętokrzyskiego urządzeń, produktów i instalacji zawierających SZWO.

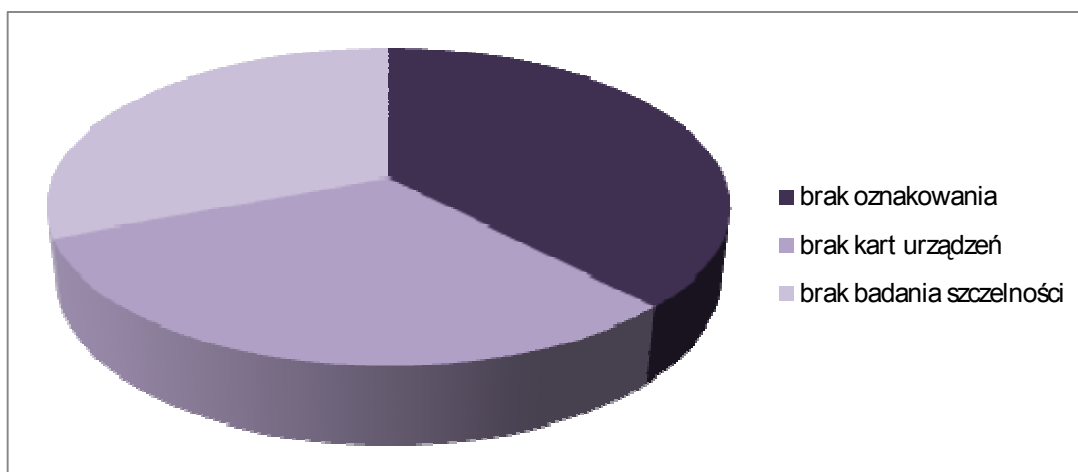
W wyniku przeprowadzonych kontroli stwierdzono, iż:

- ✓ W ewidencji WIOŚ znajduje się obecnie 55 podmiotów użytkujących produkty, urządzenia i instalacje zawierające SZWO. Wszystkie podmioty kontrolowane w 2008 r. były użytkownikami urządzeń chłodniczych i klimatyzacyjnych.
- ✓ We wszystkich 55, skontrolowanych w latach 2001-2008, podmiotach występowało łącznie 2169,6 kg SZWO, w tym: 92,1 % ilości stanowił chlorodifluorometan (R-22), 5,9 % stanowił halon 1211; 0,3 % to dichlorodifluorometan (R-12); 0,15 % mieszanina R-408A; 1,55 % mieszanina R-409A.
- ✓ W ewidencji Inspektoratu nie ma importerów, eksporterów, fumigatorów i innych podmiotów używających substancje kontrolowane. Wszystkie podmioty są jednostkami użytkującymi instalacje i urządzenia zawierające SZWO.
- ✓ Praktycznie całość substancji kontrolowanych znajdujących się w jednostkach będących w ewidencji Inspektoratu wykorzystywana jest w celach chłodniczych.
- ✓ W 2008 r. przeprowadzono kontrole w 12 podmiotach, które były użytkownikami urządzeń i instalacji chłodniczych zawierających SZWO. We wszystkich zakładach wykorzystywano chlorodifluorometan R-22, a w jednym dodatkowo jeszcze mieszaninę R-409A. Głównym użytkownikiem instalacji chłodniczych zawierających SZWO są zakłady związane z produkcją żywności: masarnie, ubojnie, zakład przetwórstwa spożywczego, specjalistyczne gospodarstwa rolne. Obecnie w wyniku modernizacji tych zakładów, instalowane są agregaty chłodnicze zawierające czynniki chłodnicze niezubażające warstwę ozonową takie, jak: R-134a, R-404A, R-407C, R-410A, R-504A, R-507A.

- ✓ W trakcie kontroli zwracano szczególną uwagę na rodzaj czynnika chłodniczego, ilość substancji w instalacji, oznakowanie agregatu, badanie szczelności instalacji, karty urządzeń chłodniczych, uzupełnianie czynników chłodniczych i opłaty za emisje SZWO. Ponadto, ustalano jakie podmioty serwisują daną instalację i czy posiadają odpowiednie świadectwa kwalifikacji.
- ✓ Na 12 skontrolowanych podmiotów, w 7 nie stwierdzono naruszeń (58% wszystkich podmiotów kontrolowanych w 2008 r., w tym 2 kontrolowane były również w 2007r.). Były to zakłady, w których instalacje serwisowane były przez wyspecjalizowane podmioty posiadające odpowiednie świadectwa kwalifikacji.

W pozostałych przypadkach nie wypełniane są obowiązki wynikające z aktualnych przepisów. W dalszym ciągu, w nowo kontrolowanych zakładach, brak jest oznakowań agregatów chłodniczych napisem „niebezpieczne dla warstwy ozonowej”. Ponadto, nie były zakładane karty urządzeń i nie prowadzono badań szczelności instalacji. Brak było informacji na temat, czy kontrola szczelności instalacji była zgodna z obowiązującym rozporządzeniem - nie przedstawiano protokołów z przeprowadzonych czynności.

W części przypadków przeglądy techniczne urządzeń i instalacji mają miejsce dopiero na skutek pogorszenia parametrów pracy urządzeń lub awarii.

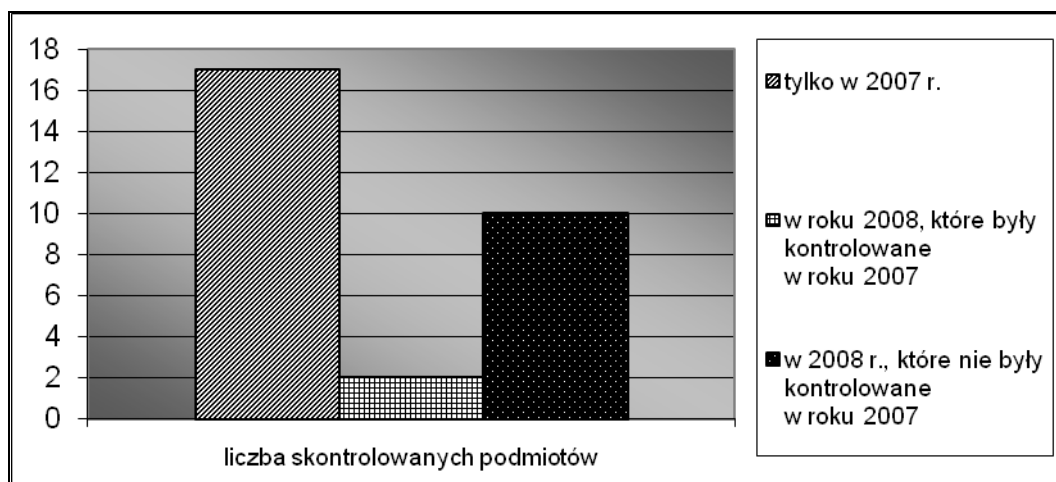
Rys. 1 Naruszenie poszczególnych przepisów.

- ✓ Najczęstszym powodem niewywiązywania się podmiotów użytkujących instalacje i urządzenia zawierające substancje kontrolowane jest nieznanostwo przepisów w tym zakresie. Najczęściej nieprawidłowości stwierdzano w zakładach w których nie prowadzona była obsługa serwisowa urządzeń zawierających SZWO.

- ✓ W 2008 r. w wyniku działań pokontrolnych wydano 5 zarządzeń pokontrolnych, w których zobowiązywano poszczególne podmioty do oznakowania instalacji, założenia kart urządzeń, badania szczelności. W trakcie kontroli informowano o obowiązkach wynikających z ustawy, m.in.: o obowiązku założenia kart urządzeń, badaniu szczelności instalacji, posiadaniu odpowiednich kwalifikacji przez podmioty serwisujące dane instalacje oraz o zapobieganiu emisji SZWO do atmosfery.

W wyniku realizacji zarządzeń pokontrolnych, w poszczególnych zakładach, urządzenia zostały oznakowane, założono karty i okresowo badana jest szczelność. Podmioty kontrolowane nie zgłaszały problemów związanych z realizacją zarządzeń pokontrolnych.

- ✓ W 2007 r. skontrolowano 17, natomiast w 2008, – 12 podmiotów. Wszystkie były użytkownikami urządzeń i instalacji zawierających SZWO. W 2007 i 2008, w 13 zakładach stwierdzono naruszenie przepisów - brak oznakowania agregatów chłodniczych, brak kart urządzeń, brak badania szczelności, brak schematu instalacji. Wydano tym zakresie łącznie 13 zarządzeń pokontrolnych (w tym, w 2007 r.- 8, w 2008 r.- 5).

Rys. 2 Porównanie liczby podmiotów skontrolowanych w roku 2007 i 2008.

Biorąc pod uwagę kontrole przeprowadzone w roku 2008 i w latach poprzednich, sytuacja w zakresie przestrzegania przepisów dot. SZWO uległa poprawie - substancje zubażające warstwę ozonową stopniowo zastępowane są innymi czynnikami.